TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

TÜRK VATANDAŞLIĞI KANUNUNUN UYGULANMASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK KAPSAMINDA TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASINA YAPILACAK DÖVİZ SATIŞINA İLİŞKİN UYGULAMA TALİMATI

HAZİNE ve KURUMSAL OPERASYONLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1 Ekim 2026

Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik Kapsamında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına Yapılacak Döviz Satışına İlişkin Uygulama Talimatı

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) **(Değişik: 16/5/2022)** Bu Uygulama Talimatının amacı, 6/4/2010 tarihli ve 27544 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b), (ç), (d), (e) ve (f) bentleri kapsamında belirtilen dövizlerin Merkez Bankasına yapılacak satış işlemlerine ilişkin uygulama ayrıntılarını düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Uygulama Talimatı, Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 20 nci maddesinin onuncu fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Uygulama Talimatında geçen;

a) Banka: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan ve Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 20 nci maddesinin onuncu fıkrasında belirtilen işlemlere aracılık eden mevduat ve katılım bankalarını,

b) **(Değişik: 16/5/2022-1/10/2026)** İşlem kuru: Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b), (ç), (d), (e) ve (f) bentleri kapsamında yapılacak işlemler için dövizin Türk lirasına çevrildiği gün Merkez Bankası tarafından saat 11.00'de ilan edilen döviz alış kurunu,

c) Merkez Bankası: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasını,

ifade eder.

Dövizin Merkez Bankasına satılması

MADDE 4- (1) **(Değişik: 16/5/2022)** Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b), (ç), (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen vatandaşlık kazanma şartlarını sağlamak amacıyla yapılacak işlemler öncesinde; ilgili döviz tutarları işlem kuru üzerinden Merkez Bankasına satılmak üzere bir bankaya satılır.

(2) **(Değişik: 23/3/2022-1/10/2026)** Banka nezdinde Merkez Bankası adına ABD doları, Euro, İngiliz sterlini ve İsviçre frangı cinsinden hesaplar açılır ve bankanın bu Uygulama Talimatı kapsamında satın aldığı dövizler tam iş günlerinde saat 16.00'ya, yarım iş günlerinde ise saat 12.30'a kadar Merkez Bankasına bildirilerek toplu bir şekilde aynı gün içinde söz konusu hesaplara aktarılır.

(3) Merkez Bankasının hesabına aktarılan dövizlere ve döviz alışı yapılan tutarlara ait dekont, ekstre ve benzeri belgeler ile işlemlere ait bilgiler bankalarca Ek-1'de yer alan bildirim formuna uygun olarak Merkez Bankasına aynı gün elektronik ortamda bildirilir.

(4) Banka tarafından Merkez Bankasının hesabına aktarılan dövizler, Merkez Bankasınca işlem kuru üzerinden satın alınır.

(5) Döviz alış işlemleri karşılığı Türk lirası tutarları Merkez Bankasınca bankanın EFT merkezine masrafsız olarak gönderilir. Saat 17.30'a kadar sonuçlandırılamayan işlemler için ise Türk lirası tutarlar bankanın Merkez Bankası nezdindeki zorunlu karşılık hesabına aktarılır.

(6) **(Değişik: 1/10/2026)** Bu Uygulama Talimatı kapsamında bankalar nezdinde gün boyunca toplanan döviz tutarları Merkez Bankasının ilgili döviz muhabirine toplu bir şekilde ve bir gün valörlü olarak transfer edilir. Transfer edilecek döviz tutarlarına ilişkin olarak bankanın kendi muhabirine göndereceği pacs009 mesajının End To End Identification alanına "CITIZEN", Instruction For Creditor Agent-Instruction Information alanına "/BNF/ BANKA ADI CITIZENSHIP APPLICATION", Creditor Account-Identification-IBAN alanına söz konusu işlemler için Merkez Bankasınca bildirilecek hesaba ilişkin IBAN bilgisi ve Creditor-Financial Institution Identification-BICFI alanına "TCMBTR2A" açıklamaları yazılır.

(7) **(Değişik: 1/10/2026)** Banka tarafından yapılan döviz transferlerine ilişkin tüm masraflar, aylık olarak toplu bir şekilde banka tarafından gönderilen camt.106 mesajına istinaden ödeme gününde saat 11.00'de Merkez Bankası tarafından ilan edilen döviz alış kuru üzerinden, takip eden ayın son iş gününe kadar Merkez Bankasınca Türk lirası olarak ödenir.

İşleme esas döviz cinsleri

MADDE 5- (1) Bu Uygulama Talimatı kapsamında gerçekleştirilecek işlemler, Merkez Bankasınca alım satıma konu olan döviz cinsleriyle sınırlıdır.

(2) **(Değişik: 23/3/2022)** Bankalarca Merkez Bankasına satışı yapılacak döviz cinsleri ABD doları, Euro, İngiliz sterlini ve İsviçre frangıdır. Diğer döviz cinsleri üzerinden yapılan işlemlerde söz konusu döviz tutarları banka tarafından ABD doları, Euro, İngiliz sterlini veya İsviçre frangına dönüştürülerek Merkez Bankasına satılır.

Satım sonrası işlemler

MADDE 6- (1) **(Değişik: 16/5/2022)** Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 20 nci maddesinin onuncu fıkrası uyarınca aynı maddenin ikinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan işlemler gereğince döviz satış işlemi sonucunda elde edilen Türk lirası tutarlar Türk lirası mevduatta, (d) bendinde yer alan işlemler gereğince döviz satış işlemi sonucunda elde edilen Türk lirası tutarlar Türk lirası cinsinden Devlet borçlanma araçlarında ve (f) bendinde yer alan işlemler gereğince döviz satış işlemi sonucunda elde edilen Türk lirası tutarlar bireysel emeklilik sisteminde yer alan Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından belirlenen fonlarda üç yıl süre ile tutulur. Döviz satışının yapıldığı ve Türk lirası mevduatın tutulduğu banka aynı olmak zorundadır.

Vazgeçme

MADDE 7- (1) Merkez Bankasınca döviz alış sürecinin tamamlanması sonrasında döviz satışından herhangi bir nedenle vazgeçilemez ve ilgili işlemler iptal edilemez. Bu husus ilgili işlem öncesi bankalarca muhataplara bildirilir.

Takip ve sorumluluk

MADDE 8- (1) **(Değişik: 16/5/2022)** Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan (b), (ç), (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen hususlara ilişkin tespit, takip ve kontrol sorumluluğu işlemlerin gerçekleştirildiği bankalara aittir.

(2) Merkez Bankasının sorumluluğu sadece döviz alım işlemi ile sınırlı olup, vatandaşlık için başvurularda döviz satım işlemlerine ilişkin gerekli belgeler bankalarca hazırlanarak vatandaşlık başvurusunda bulunacak kişilere verilir. Bu kapsamda ilgili kişilere ve kurumlara bilgi ve belge sunma yükümlülüğü münhasıran işlemi yapan bankalara aittir.

(3) Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan (b) bendi kapsamında bankalara yapılacak döviz satışlarına ilişkin bankalarca düzenlenecek döviz alım belgelerinin açıklama kısmına asgari olarak adına döviz bozdurulan yabancı uyruklu kişinin adı soyadı, pasaport numarası ya da Yabancı Kimlik Numarası, alışı yapılan dövizin ABD doları karşılığı ve bu işlemin Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 20 nci maddesinin onuncu fıkrası kapsamında gerçekleştirildiğini belirten bir ifadenin eklenmesi zorunludur.

(4) Bu Uygulama Talimatı kapsamında bankalarca düzenlenecek döviz alım belgelerinde belirtilecek dövizin ABD doları karşılığının hesaplanmasında, işleme konu döviz kuru ile aynı anda açıklanan ABD doları kuru esas alınır.

Diğer hükümler

MADDE 9- (1) Bu Uygulama Talimatı kapsamında gerçekleştirilecek her türlü işlemin, suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanının önlenmesine ilişkin ulusal ve uluslararası standartlara uygun gerçekleştirildiğine dair kontrol bankalarca yapılır.

(2) Bu Uygulama Talimatı kapsamında gerçekleştirilen işlemlerde, bu standartların ihlal edildiğinin tespiti durumunda, işlemi yapan banka tarafından durum derhal Merkez Bankasına bildirilir.

Yürürlük

MADDE 10- (1) Bu Uygulama Talimatı 21/1/2022 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11- (1) Bu Uygulama Talimatını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı yürütür.

EK:

1- Vatandaşlık Kanunu Kapsamında Döviz Satım Formu (Ek 1)

İletişim Bilgileri : Hazine ve Kurumsal Operasyonlar Genel Müdürlüğü
E-Posta : vki@tcmb.gov.tr

Talimatın Yayımlandığı Tarih
21.01.2022
Talimatta Değişiklik Yapılan Tarih
23.03.2022
16.05.2022

EK-1	VATANDAŞLIK KANUNU KAPSAMINDA DÖVİZ SATIM FORMU			
BİLDİRİM TARİHİ :	../../2022			
BANKA KODU :	0001			
DÖVİZ CİNSİ :	USD/EUR/GBP/CHF			
İŞLEM TARİHİ :	../../2022			
	İŞLEM BİLGİLERİ			
İŞLEM REFERANS NO	DAYANAK* b/ç/d/e/f	DÖVİZ TUTARI	İŞLEM KURU	TL TUTARI
GENEL TOPLAM		TOPLAM		
		DAYANAK	USD/GBP/EUR	TL KARŞILIĞI
		(b)		
USD/EUR/GBP		(ç)		
ORTALAMA KUR		(d)		
TL KARŞILIĞI		(e)		
		(f)		
NOT 1: FORM HER BİR DÖVİZ CİNSİ İÇİN AYRI AYRI DOLDURULACAKTIR.				
NOT 2: REFERANS NUMARASI = BANKA EFT KODU (3 HANE) + ÜLKE MENŞEİ (2 HARFLİ ÜLKE KODLARI) + BANKA SIRA NO				
ÖRNEK: 010DE00001 / ZİRAAT BANKASI - ALMAN VATANDAŞI - İŞLEM NO.1				
* DAYANAK: Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b), (ç), (d), (e) ve (f) bentleri				
** KUR OLARAK AĞIRLIKLI ORTALAMA KUR YAZILACAKTIR				